

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiæ Augustæ Scriptores VI

Ælius Spartianus. Vulc. Gallicanus. Julius Capitolinus. Trebell. Pollio. Ælius
Lampridius. Flavius Vopiscus

Spartianus, Aelius

Lugduni Batavorum, 1671

De Tetrico Juniore, XXIV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51232)

lum vivere, sed etiam in summa dignitate manere passus est, quum illum sæpe collegam, nonnunquam commilitonem, aliquando etiam imperatorem appellaret.

DE TETRICO JUNIORE, XXIV.

Hic puerulus à Victoria Cæsar est appellatus, 25
 quum illa MATER CASTRORUM ab exercitu nuncupata esset. qui & ipse cum patre per triumphum ductus, postea omnibus senatoriis honoribus functus est, illibato patrimonio, quod quidem ad suos posteros misit, ¹ ut Gellius Fuscus dicit, semper insignis. Narrabat avus meus, hunc sibi familiarem fuisse, neque quemquam illi ab Aureliano, aut postea ab aliis principibus, esse prælatum. Tetricorum domus hodieque extat, ² in monte Cælio ³ inter duos lucos contra

eum illustrandum facere visa sunt. cum hanc meam de provinciis urbicatis sententiam ante triennium doctissimo & amicissimo meo Jureto communicassem & probassem, ne primus in evulgandis essem, quæ de hac re mihi videbar primus observasse, occupavit edito de suburbicatis & Ecclesiis libello eruditissimus & amicissimus juvenis Jac. Gothofredus, celeberrimi clarissimique Jurisconsulti Dionysii Gothofredi doctoris mei filius. sic,

Quoniam occupat alter ne primus forem,

Ne salus esset studii, quod superfuit.

¹ Ut Gellius Fuscus dicit, semper insignis.] Palatinus: *Agellius* habet. an *Arellius Fuscus*? *Arellium Fuscum* consularem supra habuimus in Pisonæ, sed quem eundem cum hoc esse non nisi temere potest affirmari.

² In monte Cælio inter duos lucos.] *M. Manlii* domum, ejus qui regnum affectavit, duobus lucis convestitam fuisse tradit Cicero pro domo sua, his

verbis: *M. Manlius cum ab ascensu Capitolii Gallorum impetum repulisset, non fuit contentus beneficii sui gloria, regnum appetisse est iudicatus: ergo ejus domum eversam duobus lucis convestitam videtis. an hi duo luci fuerint, quorum hec mentio, nunc non est otium quærere.*

GRUTERUS.

¹ Ut Gellius Fuscus.] Pal. ut *Dagellus Fuscus*. forte, ut *Agellius Fuscus*.

³ Inter duos lucos.] Haud aliter quoque Pal.

CASAUBONUS.

² In monte Cælio inter duos lucos contra *Isium Metellinum*.] Scripti, inter duos locos. corrupte. sic alius Romæ locus dictus, inter duos lauros. cujus in Martyrologio fit mentio, III. idus Augusti. *Ἰσίδωρ* Latinis, *Isium* & *Isium*. sic statim, *picaturatum de musico* etiam in membranis, id est, musivo, ut usitatus dicitur. erant plura jam Romæ templa *Isidis*, distincta cognominibus.

tra Isium Metellinum, pulcherrima, in qua Aurelianus pictus est, utrique prætextam tribuens senatoriam dignitatem, accipiens ab his sceptrum, coronam civicam

¹ Utrique prætextam tribuens senatoriam dignitatem.] Scrib. ex libris, & Senat. dig. pictus erat Aurelianus dans utrique Tetrico prætextam; & simul senatoriam dignitatem, cuius insigne tum fuit prætexta.

² Accipiens ab his sceptrum, coronam civicam p.] Quare sceptrum? nam de corona civica manifesta ratio est. de sceptro nihil potest afferri saltem probabile. sequamur igitur regium codicem, qui vocem illam expungit.

GRUTERUS.

¹ Utrique prætextam tribuens, & Senatoriam dignitatem.] Sic & Pal. antea defuerat copula &, quæ tamen etiam in aliorum libris authenticis.

³ Sceptrum, coronam civicam picturam de museo.] Pal. sceptrum coronam cycli picturam de museo.

SALMASIUS.

² Accipiens ab his sceptrum, coronam civicam picturam de museo.] Quærent heic eruditi viri quare sceptrum? ego de corona civica, quod illi indubitatum & certa ratione subnixum credunt, magis dubitem. ineptum sane & absurdum istos Tetricos, de quibus triumphavit Aurelianus, ipsi coronam civicam porrigere, non aliam ob causam, quam quod ab illo essent in triumphum ducti, rationem enim aliam nullam video. sceptrum igitur & coronam Aureliano dant isti Tetrici, quæ triumphantis erant insignia. Sceptrum enim & coronam, & palmatam habebant triumphantæ. Servius Danielis: *Æther*, inquit, est *Juppiter*. unde etiam triumphantæ habent omnia *Jovis* insignia, sceptrum, palmatam. de corona autem, quam triumphantæ gestabant, nihil est tritius aut vulgatius in Romana litteratura. non igitur tollenda vox, sceptrum, quæ heic omnino necessaria est. sceptrum etiam consules gere-

bant. vetus epigramma:

Consulibus sceptrum, mensis decem, ornata blifis.

duces etiam olim cum sceptris curiam ingrediebantur. Servius: *apud maiores, omnes duces cum sceptris ingrediebantur curiam. postea ceperunt tantum ex consulibus sceptragestare, & signum erat eos consulares esse. ex corona civica quæ heic habetur, coronam tantum retinemus, civicam hinc faceffere jubemus. coronam igitur & sceptrum accipiens à Tetricis pictus erat Aurelianus in illa Tetricorum domo, quæ triumphantium erant insignia, & vicissim ipse illis tribuens prætextam & senatoriam dignitatem. civicam autem addiderunt ad coronam correctores ex depravatis illis antiquæ scripturæ vestigiis, quæ sic habuit: accipiens ab his sceptrum, coronam cycli, picturæ de museo. quæ corruptissima cum sint, corrigi tamen & persanari mihi posse videntur hoc modo: accipiens ab his sceptrum, coronam, cycli, picta omnia de museo. scriptum erat compendiose: *picta oia*. unde *pictoria*, & *picturia*, & *picturia*, & *picturata* fecerant correctores. *cycli* autem hoc est *κύκλον*, & patinam Græcis vel discum, & clypeum significat. sed *κύκλον* tantum apud poetas pro clypeo sumitur. *κύκλον* apud *πεζογράφους* de lance vel disco dicitur. Pollux: *καθ' ἐκαστον δὲ ἐς τὸ δίσκου καλεῖται, τρεῖς κύκλους δὲ ζυγῶν καλεῖται δόρυ καὶ ἢ πινάκας, ὡς περ τρεῖς λαίηκλος ὀνομαζομένης*. Helychius: *μαζόνιον, κύκλον, ἢ ζυγῶν πινάκα*. *cyclium* igitur, id est discum, Græca voce heic dixit Trebellius & clypeatam imaginem intellexit. nam propter clypeorum & discorum similitudinem, quem Latini clypeum, id est clypeatam*

civicam ¹ picturatam de museo. ² Quam quum dedicasset, Aurelianum ipsum dicuntur duo Tetrici adhibuisse convivio.

DE TREBELLIANO, XXV.

Pudet jam persequi quanti sub Gallieno fuerunt ²⁶ tyranni, vitio pestis illius: siquidem erat in eo ea luxuria

tam imaginem vocant, Græci κύκλον & δίσκον appellant. δίσκος ita accipi apud Paulum Silentiarium infra notabimus ad vitam Claudii. Constantinus de imperio *μισοειρα ἀνάγλυφα* eodem sensu dixit, hoc est *missoria celata*, πινάκας ἀνάγλυφας idem significare Græcis docemus ibidem. nam πινάξ lanx est. imagines igitur quæ thorace tenus erant expressæ, ut Græcis *θώρακες* & *θωρακίδες* & ὄπλα, sic Latinis clypei & thoraces, & thoraculæ. easdem etiam δίσκος & κύκλος dixerunt à similitudine quam habent disci & lances ad clypeos. *cyclum* hoc loco vocat Trebellius. nam κύκλος est discus. *cyclus* autem, id est clypeata imago, heic cum corona jungitur, ut apud auctorem Panegyrici Constantino Augusto Constantii filio dicti, *scutum & corona*. nam scutum etiam pro imagine: merito igitur tibi Constantine imperator, & senatus signum Dei, & paullo ante Italia scutum & coronam, cuncta aurea dedicaverunt, sic apud Philonem legatione ad Carum *σέφανοι* & *ἀσπίδες* junguntur: *σὺ πῶ τὰς συμπερηθεσίας τῆ ἀυτοκρατορίας πινάξ ἀσπίδων καὶ σεφάνων ἐπιχρυσῶν*. nihil verius nostra emendatione. *σηθαιρα* recentiores Græci vocant huiusmodi imagines usque ad pectus pictas. Chronicon Alexandrinum: *καὶ ποιήσας τὴ εἰρήνην αὐτῆς ἀδελφῆς ἐπιτύπωσεν τῆ χαρρακτῆρος αὐτῆς χρυσῶν σηθαιρα, σηλίω ἔθηκεν ἐν τῷ ἱερῷ αὐτῆς ἐν ᾧ ἐκάθητο*, & alio

loco: *καὶ αὐτὰ τὰ ἐπὶ ἀφιερῶθησαν σηθαιρα τρία ἐν τῷ συκλήτῳ Οὐαεία καὶ Θεοδοσίε Αὐγέστων καὶ Πελλεείας Αὐγέσης*. idem alibi: *ἐν ᾧ ἐπιχρῶσεν ἐν μέσῳ σηθαιρα ἀληθεῖδιν μικρὴν τῆ βασιλικῆς χαρρακτῆρος Ἰεσίνε*.

1 *Picta omnia de museo.*] Ita vetus liber. *museum* & *musium*, nam utroque modo dicebatur, est quod alii *musivum* appellant. sic *ἀδελφίων*, *οδεum* & *οδिवum* dicebant. sic *δοξείον* *archivum*, & *archivum*. *sub dio* & *sub divo*. Græci *μυσειον* vocant. à *musio* vero opus *musiacum*. quod vulgo unius litteræ traiectione, *mosaicum* appellamus. non enim *mosaicum* à *μυσειον*, ut *archaicum* ab *δοξείον*, ut doctissimus vir opinatur. *musium* autem secunda brevi *λόπος* τῆ *μυσειον*, ut *conopeum* *λόπος* τῆ *κωνωπέιον*. Horatius: *sol aspicit conopeum*. sic *museum*, & *musium*, & *musivum* pro eodem dicebant.

3 *Pudet jam persequi.*] *Pudentia* est persequi. ita legit Palatinus, non prorsus male. *pudentiam* enim pro *pro-dore* posuit.

CASAUBONUS.

2 *Quam cum dedicasset, A.*] *Dedicasset* pro *dedicaret*, more frequenti & seculo, ut ante observabamus. non enim post dedicationem, sed in ipsa ejus domus dedicatione habitum id convivium. sic enim fuit moris, ut ad sextum librum Suetonii observabamus. vide Senecam epistola LXXVI, & Plinii ad Trajanum epistolam CXXII, libro decimo.

X 2 3 Pudet